

دکتر یارمحمد کارشناس محیط زیست

طرح برای رویداد های احتمالی بیجاشدگان

ولایات پنجشیر، کاپیسا، پروان اقلیم آنها از لحاظ توپوگرافی محیط زیست زمستان اکثر نواحی مناطق آن زیر تاثیر جبهات سرد سایبریا قرار دارد و در کوه های نواحی شان شرایط جوی مشکل است که باعث شده است تا این نواحی کوهستان ولایات مذکور در معرض برف باری یک متر، باران رگبار ژاله رعد و برق یا بطو عامیانه الماسک، زمین لرزه، لغزش سنگ و سیلاب های ناگهانی قرار گیرد. تاثیرات هر سال این همه چالش ها بالای مردم نواحی بسیار دشوار است. در نواحی مناطق کوهستانی و لایات پروان، کاپیسا و پنجشیر هزاران ساکن آنها بیگار است و به دلیل افزایش جمعیت آنها با کمبود

زمینی زراعتی و حتی به کمبود جای مناسب مسکن دور از آسیب طبیعی دچار هستند و هم حوادث طبیعی مانند سیلاب ها و برف کوچ هادر نواحی لایات که هر ساله رخ می دهد و این حوادث طبیعی دایم هر ساله ناگهان دامنگیر مردم آنها است و به همین دلایل مردم آنها از نقاط آسیب پذیر دیار آبیایی خود را مجبور ترک کرده اند و در دامنه کوه های ساحه کوتل خیر خان ، کوه آسمانی ، شیر دروازه ، تپه بی بی مهرو ، تپه مرنجان، تپه بالا حصار، کلپشته روی آورده اند و باعث غصب این دامنه ها و تپه ها گردیده اند. دولت مکاف است که راحل دایمی آن را جستجو کند و مردم شریف نواحی ولایات بیان شده را از خطرات حوادث طبیعی با طرح جابجاسازی مردم باقی مانده نقاط آسیب پذیر نواحی ولایت یاد شده را از شرح آسیب سیلاب ها برف کوچ ها و لغزش سنک از کوه ها در ساحات ذکر شده هر ساله حوادث رخ می دهد نجات داد و این دشت وسیع بایر که عقب میدان هوای بگرام واقع است برای بیجاشدگان و به افردی زمین توضیح نموده زندگی ابرومندانه را برای شان فراهم ساخت.

در سال 1975 میلادی بالای دریای پنجشیر پروژه مطالعاتی واقتصادی بند برق در دالان سک پنجشیر کار های مقدمات آن شروع شده بود. اما با تانسف با اثر جنگ ها کار این پروژه بزرگ بند برق آبی وزراعتی توقف نموده . خوشبختانه از رسانه ها اطلاع یافتیم که در سال 2008 میلادی از طرف وزارت انرژی و آب دوباره پلان مطالعات فنی واقتصادی این پروژه از سرگرفته شده است که خواست خدا باشد که کار آن شروع شود و از آب ذخیره بند آن در حدود 60 هزار هکتار زمین زارعتی موجود را آبیاری خواهد کرد و با ساخت دو تونل آبگردن از بند به وسیله کانال های آبرسانی مشکل آبیاری زمین های زارعتی کاپیسا و پروان شهر جدید کابل واقع ده سبز و نو آباد کاپیسا حل خواهد شد.

محل کاسه بند در راه تنگ پنچشیر است

یگانه منابع آبی دشت پهناور عقب میدان هوای بگرام و ساحه ولسوالی کوه صافی، دشت نوآباد گاپیسا را که شاداب و طراوط بخشند و به زیبای های این منطقه به افزایش همین پروژ بند آبی بالای دریای خروشان پنچشیر است و هم موقعیت کاسه ساخت این بند با هزینه بسیار کم مصرف امکان آن را مساعد ساخته است و بخاطریکه کوه دوطرف کاسه بند طبیعی دیوار استنادی قرص کمر از سنگ است.

آب فراوان شیرین پنچشیر را با وسیله کانال آبرسانی به دشت مستعد بگرام که آب هوای منطقه آن برای باغ تاکستانها بسیار مساعد است و آب حیات را با این صحرا رسانید و هزارن شهروند بی زمین کم زمین مردم بیکار نواحی مناطق کوهستانی و لایات پروان، کاپیسا، پنچشیر و هم مردم دامنه کوه های ساحه کوتل خیر خان، کوه آسمانی، شیردروازه، تپه بی بی مهرو، تپه مرنجان، تپه بالا حصار، کلپشته را در دشت بگرام با طرح بیجاشدگان داخلی جایجای ساخت کوه دامنه ها و تپه های سبز کابل را از ادامه اشغال مردم نجات داد.

یک نمونه از طرح جایجایی بیجا شده گان در خانه های رهایی در کشور آذربایجان

اکثر باشندگان کوتل خیر خان، کوه آسمانی، شیر دروازه، تپه بی بی مهرو، تپه مرنجان، تپه بالا حصار، کلویشته بیجا شده گان جنگ سال 1360 که از پنچشیر و سالنک که به اثر شدت جنگ ویران و خالی سکنه شد است. عدم مدیریت دولت پیرامون بیجاشدگان داخلی باعث مشکل آلودگی شهر کابل است.